

Trafikverkets fördjupade rapportering gällande regional utvecklings- och landsbygdspolitik

1. Bidrag till genomförande av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.

Trafikverket är indelat i sex regioner och har förutom regionkontor även många lokalkontor. I Trafikverkets uppdrag ingår att bidra till genomförande av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Nästan allt Trafikverket gör har en geografisk prägel, med en förankring i en eller flera regioner. Det handlar främst om investeringar, drift och underhåll, men även andra uppdrag som till exempel trafikavtal som kompletterar områden där tillfredsställande tillgänglighet inte löses med ordinarie kollektivtrafik.

Trafikverket har i sin myndighetsroll att ta hänsyn till inte bara regionala och lokala behov utan även nationella och internationella. I arbetet inför t ex framtagande av nationell och regional plan görs analyser av behov och brister i stråk och inom regioner, men även mellanregionala, nationella och internationella perspektiv är viktiga, vilket kompletterar det regionala perspektivet.

2. Dialog och samverkan med regioner och länsstyrelser.

Samverkan och dialog med regioner och kommuner

För planering och genomförande av Trafikverkets infrastrukturåtgärder krävs en samverkan med regional och lokal nivå. Trafikverket har en stark lokal och regional förankring och ett utvecklat samarbete med regioner och kommuner. Dels sker samarbetet i de mer formella processerna, där Trafikverket bland annat yttrar sig över planer och program som tas fram, dels samverkar Trafikverket med regioner och kommuner i tidiga och strategiska skeden. Alla regioner och kommuner har en kontaktperson för planeringsfrågor på Trafikverket. Internt inom Trafikverket finns fastställda rutiner för regional och lokal samverkan.

Trafikverket erbjuder alla regioner och kommuner en skriftlig överenskommelse om samverkan, kan en grund för dialog och samverkan skapas. Överenskommelsen syftar till att skapa samsyn om förväntningar och struktur för samverkan. Vid årets slut hade 289 av 290 kommuner respektive

Skapat av
Zetterquist Henrik, PLnps

Dokumentdatum
2023-03-14

18 av 21 regioner erbjudits överenskommelse och detta har resulterat i 138 respektive 11 tecknade överenskommelser om samverkan.

Samverkan och dialog i tidiga skeden identifieras av Trafikverket som en nyckel till fungerande samarbete mellan aktörerna. För att förbättra möjligheter till dialog genomför Trafikverket med jämna mellanrum en undersökning bland kommunerna. Syftet med att undersöka vad kommunerna anser om samverkan och dialog med Trafikverket, är att identifiera möjligheter till förbättring. Under 2022 genomfördes en undersökning bland kommunerna. Liknande undersökningar har genomförts 2017 och 2019.

Resultatet från undersökningen 2022 visar på liknande resultat jämfört tidigare undersökningar. Kommunernas nöjdhet med dialog med Trafikverket når en nivå på 3,2 (av fem) vilket är i nivå med tidigare undersökningar (2019: 3,1). Överenskommelse om samverkan, god upplevd struktur i samverkan samt täta möten visar sig vara framgångsfaktorer i dialogen med kommuner. En utmaning ligger i att hitta utrymme för dialog där förväntningar och arbetssätt kan diskuteras.

Under perioden december 2022 – januari 2023 genomförs en liknande undersökning riktad mot regionerna. Resultatet från denna undersökning beräknas att presenteras i februari 2023.

Dessa undersökningar följs av handlingsplaner för att utveckla arbetet med dialog och samverkan.

Internt inom Trafikverket genomfördes 2021 ett utvecklingsprojekt under namnet ”Att möta regioner”. Projektets resultat fastställdes genom en uppdatering av rutinen ”Etablera samverkan” tidigt 2022.

Nationell och regional plan

I samband med revidering av nationell plan och regionala planer för transportinfrastruktur intensifieras dialogen mellan Trafikverket och regionerna. Inför den senaste planrevideringen gavs samtliga regioner och Gotlands kommun i tidigt skede möjlighet att redovisa strategier och planer av betydelse för planrevideringen, liksom förslag på investeringar i länsplaner som behövde analyseras med stöd av Trafikverket.

Trafikverket för löpande dialog med regionerna i frågor rörande infrastruktur och utveckling av transportsystemet. Trafikverkets roll blir ofta att bistå regionerna med underlag som de behöver i beredningen av sina frågor. En del av denna dialog förs i ett organiserat nätverk för samverkan med regionala

Trafikverkets fördjupade rapportering gällande regional utvecklings- och landsbygds politik

kommunikationsexperten (Komexp) men i huvudsak sker dialogen på regional nivå i Trafikverket med löpande kontakter gentemot regionerna. Trafikverket är också sammankallande i Regsam, ett samverkansråd i frågor som behöver koordineras regionalt och nationellt.

Enligt direktivet till nationell plan för perioden 2022-2033 skulle Trafikverket i framtagandet av förslaget till nationell plan föra dialog med länsplaneupprättarna och andra berörda myndigheter. På grund av pandemin fördes denna dialog nästan uteslutande i digital form.

Länsstyrelserna

Dialog och samverkan sker även med länsstyrelserna. Trafikverket har löpande dialog med samtliga länsstyrelser. Formerna för samverkan mellan länsstyrelserna och Trafikverket är mindre väl fastställda och det saknas i de flesta fall dokumenterade överenskommelser.

3. Ytterligare exempel på genomförda insatser under 2022 av relevans för den regionala utvecklings- och landsbygdpolitiken som redovisas på andra ställen.

Som tidiga nämnts genomförs nästa samtliga av Trafikverkets projekt i geografin; verksamhetens och åtgärdernas karaktär är av sådan art att de verkställs i en eller flera regioner. Om detta går att läsa i Trafikverkets årsredovisning, se främst kapitel Investeringar, Drift och underhåll samt Utbetalning av bidrag och övrigt stöd.

Forskning och utveckling

Det finns dock projekt som har en geografisk prägel, men ändå inte tillhör en specifik sådan. Det handlar inte minst om projekt inom forskning och utveckling.

Ett exempel på ett utvecklingsarbete är Pipos som görs i samarbete med Tillväxtverket. Pipos används för insamling, visualisering och analys av data. I ett samarbete mellan Tillväxtverket och Trafikverket pågår nu ett arbete att utveckla Pipos för visualisering av infrastrukturens inverkan på tillväxt kopplat till tillgänglighet.

Ett liknande projekt är forskningsprojektet Miranda som finansieras genom Trafikverkets FOI-verksamhet (forskning och innovation). Syftet med projektet är att ta fram ett geografiskt baserat beslutsstödssystem som möjliggör beräkning av turismens ekonomiska effekter på regional nivå.

Nationell samverkan

Utöver samverkan på regional och lokal nivå samverkar Trafikverket även nationellt med andra myndigheter och andra aktörer med syfte att stödja regional och kommunal nivå. Exempel på detta är, förutom deltagande i

Skapat av
Zetterquist Henrik, PLnps

Dokumentdatum
2023-03-14

Rådet för hållbara städer, Miljömålsrådet och klimatkontraktskommunernas myndighetsgrupp, separata överenskommelser och löpande samverkan med bl a SKR, Sjöfartsverket och Tillväxtverket. Trafikverket är partner i Reglab.

Skapat av
Zetterquist Henrik, PLnps

Dokumentdatum
2023-03-14

Dokumentegenskaper: Skapat av Zetterquist Henrik, PLnps Ärendenummer TRV 2022/115923, Dokumentdatum 2023-03-14, Konfidentialitetsnivå [Konfidentialitetsnivå], Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.